

TEDENSKÉ SLIKE

PRILOGA

DOMOVINI

Leto III.

V Ljubljani, dne 24. novembra 1927

Stev. 47

Policijski psi in njih šolanje

Pes je najbolj na človeka navezana žival. Kjer je človek, tamkaj je tudi njegov zvesti spremljevalec. Že od pamtiveka pa ga najdemo tudi v njegovi službi: pomaga mu kjer že koli. —

Prav posebno izkorišča človek pasjo zvestobo, njegovo čuječnost, ki je v neposredni zvezi z izbornim sluhom. Najvažnejša lastnost pa je gotovo njegov izborni vonj. Pes zavoha neverjetne malenkosti. To se vidi pri lovu. Po stopinjah, katere niso ostale niti najmanj zaznamovane, najde, kjer je hodila divjad. Še več, na velikanske razdalje, včasih več sto metrov občuti v vetru razne živali in pripelje lovca k njim.

Glede vonja so v splošnem dobri vsi psi, posamezne vrste pa večkrat še izredno nadkriljujejo ostale sovrstnike. Vzemimo na primer barvarje. To so psi, ki najdejo po osušenih kapljicah krvi obstreljeno, največkrat že mrtvo divjad večkrat po preteku enega dneva v velikih razdaljah, skrito v komaj dostopnih skrivališčih.

Pa ne samo za lov divjadi, tudi za lov zločincev uporabljamo pse. Seveda so za to bolj uporabne take vrste psov, ki jih navadno ne uporabljamo za lov. Lovski psi slede dosti rajši sledi divjadi, kakor človeški.

Nam se zdi to nekaj novega, da uporablja policija in orožništvo pse v izsledni službi. Ali temu ni tako. Na Gorenjskem jo znano, da so radovljiški biriči že pred več kot 100 leti uporabljali v službi majhnega črnega psička, ki je znal hoditi tudi po poševno ležeči lestvi in z njim izsledili enega tedanjih najnevarnejših tatov. Pes je vodil biriče skozi gozde, vasi in končno po prisloneh lestvici na neki skedenj, kjer so našli tatu, zaritega globoko v slami. —

Znano je tudi, da so naši psi odvedene otroke, s katerimi so se poprej večkrat igrali.

Baš radi omenjenih lastnosti so pričeli v modernih državah, posebno v Ameriki, v Angliji, Franciji in Nemčiji gojiti že pred davnimi leti v policijsko svrbo posebno uporabljive pasje vrste. Med take spadajo takozvani dobermani, katerih je tudi pri nas že precej in pa nemški ovčarji. Ta slednja vrsta je vsakomur dobro znana. Podobni so volkovom, radi česar jih pri nas popolnoma pogrešno nazivajo volki, ali volčji psi, čeprav niso niti najmanj sorodni divjim, nikoli sitim volkom. (Neko pasjo vrsto križano z volkovi so dosegli samo v Sibiriji in jo uporabljajo za prevažanje sanj.)

Psi, določeni za policijsko službo, pa morajo biti zelo izvežbani. Za gojitev takih pasjih vrst in izvežbanje se ljudje zelo zanimajo in so za to osnovali posebne klube, to so družbe, ki največ iz zabave in pa veselja do živali pazijo, da se te vrste psov ne križajo z drugimi psi. Le na ta način je namreč mogoče obdržati, odnosno iz-

popolniti za pasjo policijsko službo potrebne lastnosti. Vsak tak pes ima tudi rodovnik, to je neke vrste pasji rojstni list, kjer so vpisani vsi njegovi predniki.

Ker večina psov ni tako nadarjena, kakor je bil omenjeni kužek radovljiških biričev, zato je potrebno mnogo, mnogo šolanja.

Prvo šolanje je v sobi, kakor pač pri vseh drugih psih. Treba je psa naučiti čistosti. Kakor je bila ta šola precej huda, pride za njo še hujša: šola poslušnosti. Mlad pes se mora naučiti ubogati. Na ukaz mora sedeti ali ležati in ostati v določenem, ukazanem stanju, dokler mu gospodar, odnosno učitelj ne ukaže kaj drugega. Pes določen za policijsko službo mora slušati na vsak ukaz in se

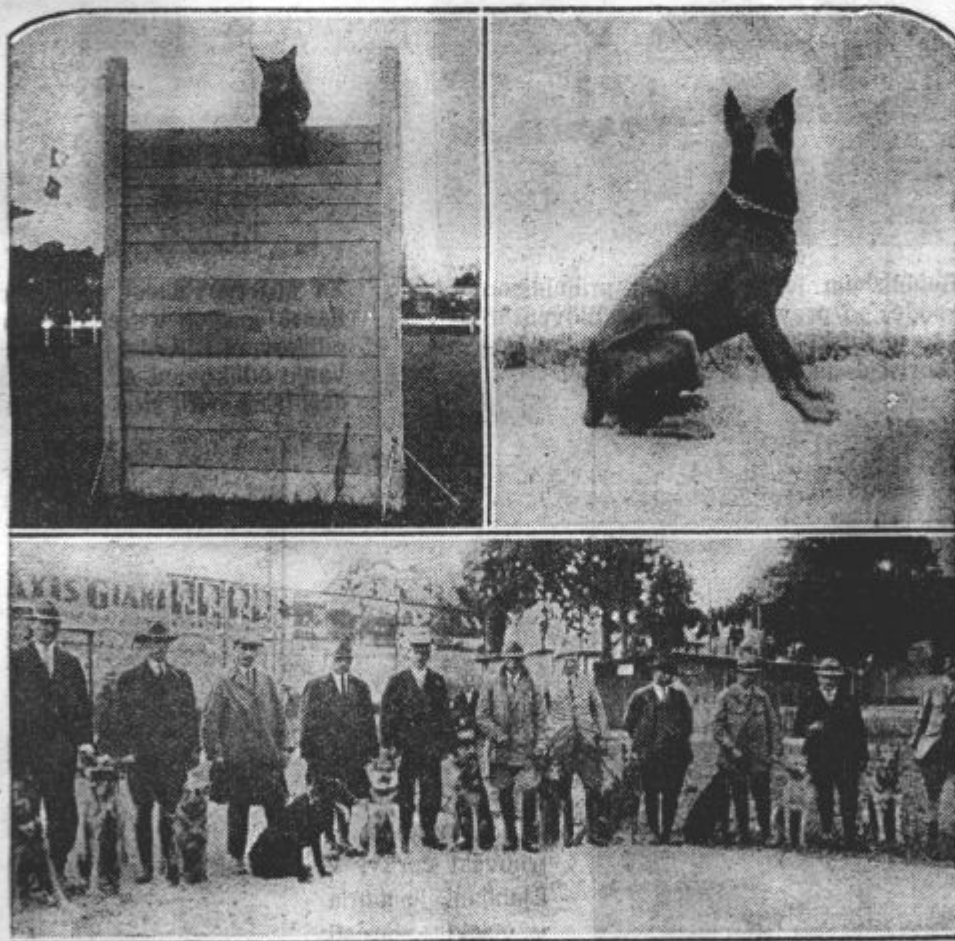
nesme ganiti pod nobenim pogojem. Včasih mora ležati kar po več ur nepremično. Na zahtevo gospodarja mora poiskati in prinesiti skrite predmete, katere je imel poprej priliko povohati. To je njegov najvažnejši posel. Ko se je temu temeljito priučil, potem prične nova šola na prostem. Policijski pes mora znati dobro plavati, ležti po lestvah in skakati čez jarke in visoke zapreke. Baš to slednje vidimo na naši sliki. Policijski pes, dobermanske pasme se uči skakati. —

Ker se nešteto krat dogodi, da policijski pes dohiti zločinca, njegov gospodar pa je še daleč in ne more zasledovanega prijeti, mu mora pomagati četveronožni pomočnik. Radi tega je potrebno, da je policijski pes pogumen in zločincu zastavlja pot, ali pa ga pograbi in drži, dokler ne pride gospodar. V prvi vrsti pa se zahteva od policijskega psa, da dobro sledi. Zločinci kaj radi že na ikak način sku-

šajo izbrisati svojo sled, radi česar mora pes iste dobro slediti.

Kako važni so policijski psi za policijsko službo, smo parkrat slišali in čitali tudi pri nas v zadnjem času. Precej dobro je pomagal policijski pes pri izsleditvi morilca v Medvodah, nadalje so našli s pomočjo policijskega psa pred dvemi leti ponesrečenega škofje-loškega notarja, sijajno pa se je obnesel pri velikih tatvinah v brežiški okolici, kjer bi drugače le težko prišli na sled nevarnim tatovom in roparjem.

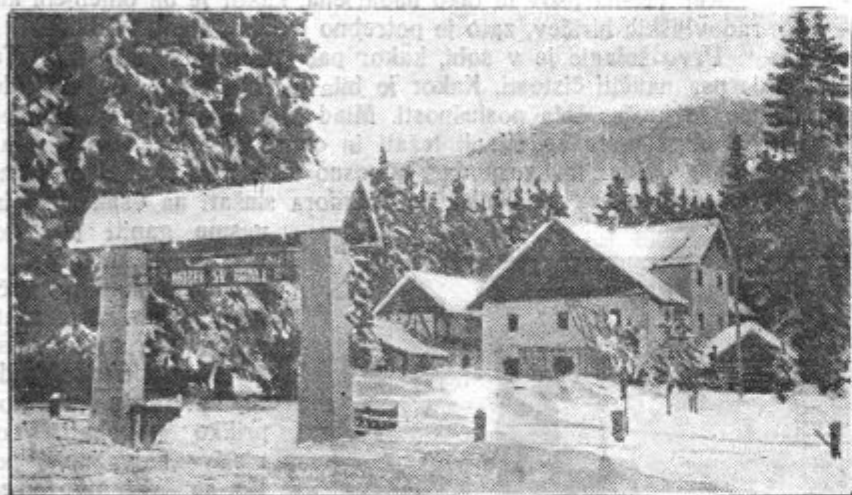
Zelo pogrešno pa bi bilo, ako bi policija in sodnija kar na slepo, nepremišljeno šla in vzela za merodajno, kar pokažejo njeni pomagači. Zviti zločinci, ki vedo, da jim bodo sledili četveronožni policaji, včasih podvržejo svoje predmete drugim osebam, ali že na ikak način zmedejo sled. V takem slučaju se spreten vodnik zopet ne sme pustiti zavesti na napačno pota. Radi tega se tudi od vodnika zahteva velika spretnost in previdnost. — Najbolj važno pri uporabi in zasledovanju s policijskimi psi pa je, da se ljudje ne približajo kraju zločina, dokler ne obavi svojega posla y to policarna komisija.

Mihael Vošnjak, velezaslužni narodni prvoboritelj, je začetnik našega združništva ter ustanovitelj prvih naših posojilnic; zato si je upravičeno pridobil ime očeta slovenskega združništva. Rodil se je 1. 1837. v Šoštanju, deloval kot inženir pri železnici, kot deželni in državni poslanec v Gradcu in na Dunaju L. 1920, ga je dohitela smrt v Švici, njegovo truplo so pa šele minuli teden prepeljali v domovino.

Na desni: Koča na Kovčah nad Tržičem spada med naše najobširnejše planinske domove in bo oskrbovana vse leto. Pri postavljanju so sodelovali vsi sloji

Hotel pri Sv. Janezu ob Bohinjskem jezeru, nekdanje priljubljeno letovišče visoke nemške gospode, po prevratu oskrbuje Slovensko planinsko društvo. Od tedaj se je tujski promet v prekrasnem Bohinju zelo razvil v korist domačega prebivalstva.

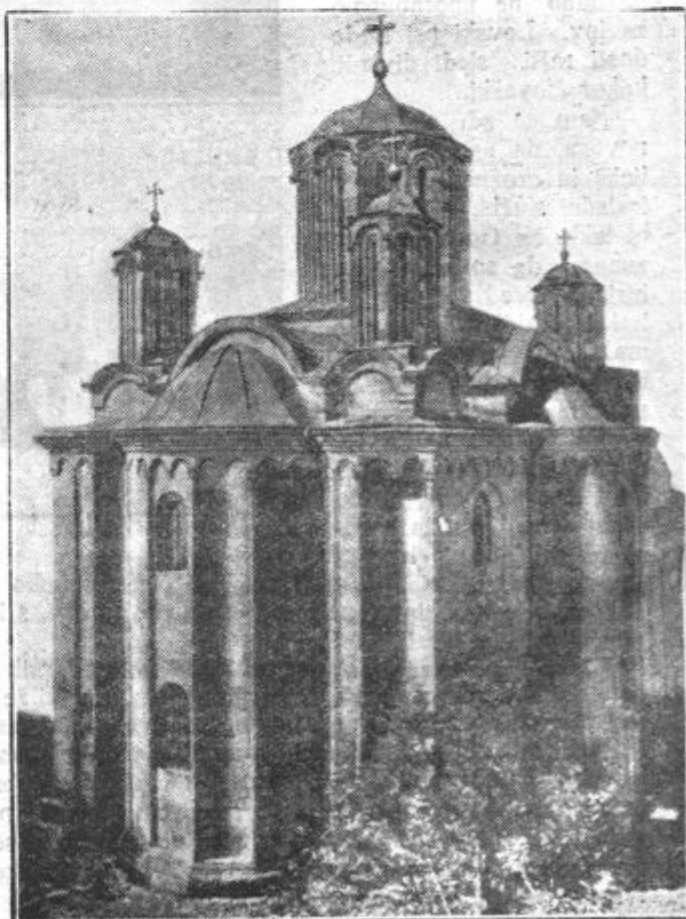

Za požrtvovalnost pri človekoljubnem delu odlikovani ljubljanski gasilci: v sredini z zlato medaljo za 40letno službovanje odlikovani **L. Kvas**, na levi s srebrno medaljo za 25letno delovanje odlikovani **A. Kadunc** in enako odlikovani **T. Kavčič** na desni; na sredi stoji za gasilstvo velezaslužni načelnik **J. Turk**

Levo:

Frančiška Goršičeva p. d. Medičarjeva, mnogoletna orgljevka v trnovski cerkvi v Ljubljani, je umrla v visoki starosti 81 let. Orglje ji je napravil njen oče, znani orgljarski mojster. Imenovali so je slovensko Cecilijo. To ime so ji dali zato, ker je s svojim orgljanjem sličila sveti Ceciliji, ki je tudi igrala na orgle. — Čudno naključje je hotelo, da je bil tudi njen pogreb na dan sv. Cecilije

Samostan Manasija v Srbiji, ki ga je pred dobrimi 500 leti postavil sin v bitki na Kosovem padlega carja Lazara, despot **Stevan Visoki**, zadnji pomembni vladar srbski pred popolno turško sužnostjo

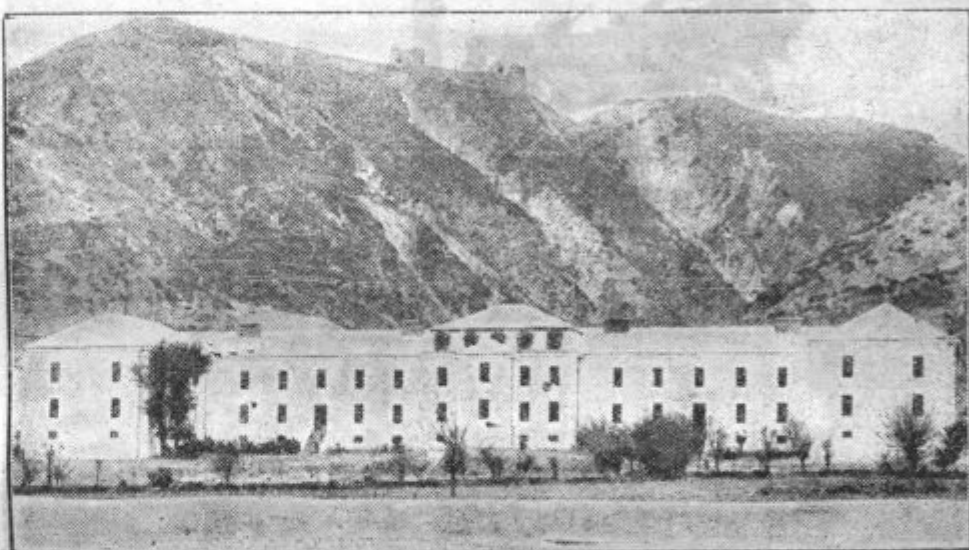
Levo:
Stolna cerkev v Mariboru

Desno:

Dr. Andrej Karlin, škof lavantinski v Mariboru je 15. t. m. obhajal svojo 70letnico. Škof je doma iz Stare Loke pri Škofji Loki. Leta 1910. je postal tržaški škof, a so ga Lahi l. 1919. s papeževim dovoljenjem pregnali iz Trsta. Kot izgnanec je živel v Šent Vidu pri Ljubljani, dokler ni l. 1923. zasedel lavantinske stolice. V škofu dr. Karlinu cenimo narodnozavednega cerkvenega dostojanstvenika, ki si je tudi v lavantinski škofiji pridobil splošen ugled

Srbski kmet iz Grške, kjer je od naše meje do morja pri Solunu še polno srbskih vasi

Kasarna kralja Aleksandra v Strumici v Makedoniji blizu bolgarske in grške meje, kjer služi tudi dosti Slovencev. Nad vojašnico vidimo na hribu razvaline gradu rimskega cesarja Tiberija. Ta grad je bil mnogo pozneje last kraljeviča Marka, slavnega junaka, ki ga poznamo iz srbskih narodnih pesmi. Danes le še razvaline pričajo o nekdanji slavi in junaštvi lastnikov tega gradu

Letalski poročnik Rudolf Normali se je pri izvrševanju svoje težke službe smrtno ponesrečil v Rajlovcu pri Sarajevu. Mladega junaka so pripeljali v Ljubljano, kjer so ga z vojaškimi častmi pokopali

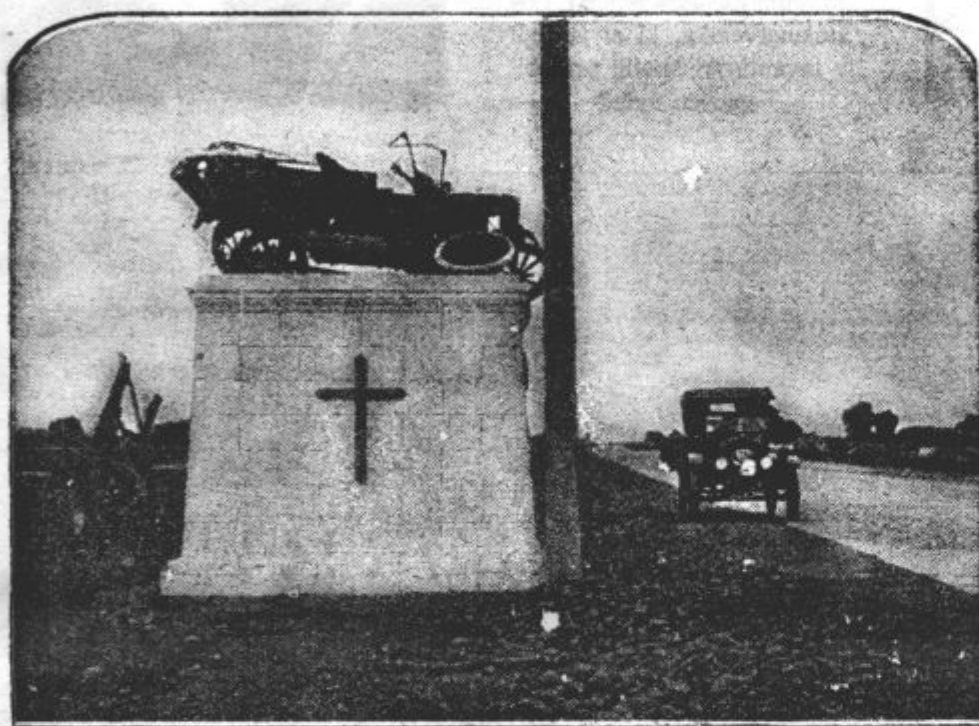
Ulica v makedonskem mestecu

Franjo Habjančič iz Murenc pri Sv. Marjeti pri Moškancih je kot vrtnar zaposlen v Mulhousu v Alzaciji na Francoskem. Čeprav daleč v tujini, ne pozabi svojega naroda in je vedno zvest naročnik našega lista

Glavni pevci pri znameniti ruski operi »Zaljubljen v tri oranže«, ki jo z največjim uspehom vprižarjajo v opernem gledališču v Ljubljani

Levo:

Svarilo neprevzidnim avtomobilistom. Ker v Ameriki avtomobilisti z divjo vožnjo povzročajo polno nesreč, so prebivalci ob cesti postavili znamenje z razbitim avtomobilom in velikim črnim križem. Ameriški listi pišejo, da je to znamenje bolj učinkujoče kakor vsi drugi svarilni znaki

Desno:

Josip Mikič, ki je 21. oktobra 1926 umoril 82letnega Matijo Kobetiča v Jelševniku na Dolenjskem in mu oropal okrog 12.000 Din, potem pa zažgal bajto v namenu, da bi zbrisal sledove zločina, je bil pri novom. poroti popolnoma oproščen, ker so ga ljubljanski zdravniki in profesorji medicinske fakultete spoznali za norca. Oddali ga bodo v blaznico.

Pogled na pokrajino ne Finske, »deželo tisočeri jezerc«. Ta severna evropska dežela, ki je do prevrata spadala k Rusiji, sedaj je pa samostojna republika, spada med najnaprednejše države. Finci, ki so navdušeni športniki, so v obeh zvezah z našimi Sokoli

Najnovejša moda za zimo. Na levi mati z detetom v belih ovčjih kožuhih, na desni pa deklice v pletenih oblekah iz volne in svile. Vse obleke so izdelki domačih tovarov in dokazujejo, da tudi v tej stroki ne zaostajamo za sosedi in se moremo z domačimi izdelki prilagoditi sleherni modni zahtevi